

چرا تعدد زوجات نه

پرسش و پاسخ‌های ذیل در قالب ۱۲ بخش به صورت پست‌های وبلاگی منتشر شده است. در نشانی: <http://rastan.parsiblog.com/Posts/501>

- در صورت امکان در مواردی که برایتان میل کردم برای جمع بندی راهنمایی کنید.
- خانوادگی : یکی از همسران بنده در حال طلاق می باشد. و زندگی ام با بحران جدی مواجه شده است.
- از جهت علمی نیاز به یک برنامه جدی و دقیق دارم.
- از جهت معاش نیاز به کمک برای حرکت دقیق و خردمندانه دارم

حقیر تحصیلاتی در زمینه مشاوره خانواده
و البته مشاوره تحصیلی هم
ندارم برادر
چه توانم کرد؟!
شاید چند مطلبی که در وبلاگ دارم
درباره طلاق
این توهم را ایجاد کرده که چیزی می‌دانم
ولی این‌طور نیست
آن‌ها محصول یک تجربه بوده
خاطراتی که آن‌طور نوشته آمد
به قول معروف: «کل اگر طبیب بودی، سر خود...»

مرکز مشاوره‌ای می‌شناسم در قم
در کوچه ممتاز
مرکز مشاوره بلاح
استاد هستند واقعاً
خیلی خوب مشکل را می‌فهمند
و راه حل را هم می‌گویند
به شما پیشنهاد می‌کنم
یک مرکز مشاوره حتماً بروید
از این مراکزی که مخصوص طلاق و خانواده ایشان است
می‌توانید ابتدا تنها بروید
بعد اگر بتوانید با خانواده
هر کدام در یک نوبت جدا مثلاً

تشریف ببرید
قطعاً بتأثیر نیست
یک مرکز مشاوره مخصوص طلاب هم هست
در ابتدای صفائیه
کوچه ورزشگاه تختی
پشت دفتر رهبری

إن شاء الله خداوند به شما ياری رساند
و دنیا و آخرت شما را بهترین نماید

در زمینه خانواده به مشاوره مراجعه کردیم . در یک تصمیم عجیب توصیه به جدایی از همسر دوم کردند.
در زمینه کار علمی و معاش کمک نمی‌هید ؟

بضاعت بنده در آنچه خواستید اندک است
اما از جهت نقل قول
آنچه از اساتید شنیده‌ام و در پاره‌ای کتاب‌ها خوانده
هر چه در نظرم هست عرض می‌کنم
تحتمل خود بهتر می‌دانید
گاهی اما تکرار مطالب سودمندتر است

رفتار انسان موفق تابع برنامه است
برنامه هم صدالبته تابع جهت
ما «مقصد» نداریم
انسان اساساً این‌گونه است
انسان مقصدپذیر نیست
مقصد یعنی جایی که پایان یابد
جایی که حرکت تمام شود
چنین چیزی وجود خارجی ندارد
خلق نشده است یعنی
انسان هر چقدر برود جا برای رشد هست
پایان ندارد این حرکت
آنچه محدود است عمر اوست
زمانی که فرصت حرکت دارد
معین کرده‌اند زمانی را بدؤیم
تمام شود، ایست می‌دهند
این که کجا تمام شویم به خودمان بسته است
به سرعت مان
به دقیق مان در تعیین مسیر
به گذرمان از موانع و مشکلات
مقصد را که برداریم، فقط جهت می‌ماند

حرکت انسان «جهت» دارد، نه «مقصد»
این که بخواهیم «مرجع» شویم مثلاً
مجتهد شویم

حتی اگر بخواهیم بهترین مهندس دنیا باشیم
فیلسوفی بزرگ
دانشمندی وارسته
این‌ها مقصد نیستند
ایستگاه‌اند
مقاطع زندگی ما هستند
مراحل رشد و کمال
در حرکت‌مان به سمت جهت
در راستای جهت

برنامه‌ریزی بر اساس جهت ممکن است
جهت را برداریم
برنامه‌ریزی فقط بازی است
بازی با موضوعات روزمره زندگی
جهت نباشد
اصلًاً حرکت نیست
جهت، حاکم بر تمام تحرکات بشر است

انسانی که در جهت حرکت کند
تمام زندگی خود را بـ همان جهـت تنـظـيم مـیـکـند
برنامه‌اش را
و انسان موفقی می‌شود
موفق کسی است که تمام آنات او بر جهـت استـوار باـشد
تمام فرصت‌ها را بـ دـایـره جـهـت بـرـیـزـد
و روی خود را به دیگرسوها نگرداند
مـیـخـواـهـیـم اـگـرـ رـئـیـسـ مـایـکـرـوسـافـتـ هـمـ بشـوـیـم
ایـنـ رـاـ مـقـطـعـیـ اـزـ مـسـیرـ خـودـ درـ جـهـتـ دـنـیـادـارـیـ بـدـانـیـم
بـایـدـ هـمـ زـنـدـگـیـ خـودـ رـاـ درـ آـنـ مـسـیرـ تـنـظـيمـ کـنـیـم
سمـتـ خـداـ هـمـ کـهـ بـرـنـامـهـ خـاصـ خـودـ رـاـ دـارـد

ما پول مـیـ خـواـهـیـم
زن و فـرـزـنـدـ مـیـ خـواـهـیـم
ما خـانـهـ وـ ماـشـینـ هـمـ الـبـهـ مـیـ خـواـهـیـم
زـنـدـگـیـ مـلـزـومـاتـیـ دـارـد
گـوشـیـ موـبـایـلـ هـمـ مـیـ خـواـهـیـم
همـهـ اـینـهـاـ بـخـشـیـ اـزـ زـنـدـگـیـ ماـ رـاـ شـکـلـ مـیـ دـهـنـد

ولی وقتی بخواهیم برنامه‌ریزی کنیم
همه این‌ها را به اندازه‌ای می‌خواهیم
که در جهتی باشند که اول و بالذات می‌خواهیم
قبل از این‌که همه این‌ها را بخواهیم
اول آن را می‌خواهیم
این‌ها را باید به اندازه‌ای بخواهیم
که ما را در جهتی حرکت دهنده که می‌خواهیم
و گرنۀ المال و البنون که فتنه حیات دنیابی ما هستند
فتنه

امتحان ما یعنی
که چقدر از جهت مطلوب‌مان خارج می‌شویم
و چقدر پایدار می‌مانیم

نگران نشوید
درس اخلاق ندارم
اهلیت آن را هم البته ندارم
 فقط قصدم توجه دادن به این موضوع بود
که «برنامه باید تابع جهت باشد»
اگر هر لحظه توجه ما از این تابلوی روشن پیش رو منحرف شود
معلوم نیست که چه می‌شود
و به چه ناکجا آبادی می‌رویم

بله برادرم
قصه این است
اگر معاش می‌خواهیم چقدر؟!
چرا باید معاش دو خانواده را تأمین کنیم؟
آیا نیاز ما واقعاً این‌طور است؟
اگر یک خانواده باشند هزینه‌ها کاهش نمی‌یابد؟
و اگر هزینه‌ها کاهش یابد
آیا زمان بیشتری برای قرار گرفتن در جهت اصلی نخواهیم داشت؟
مهم این است که کدام باید فدای کدام بشود
تمام راز برنامه‌ریزی همین فدا کردن است
این‌که کدام هزینه را فدای کدام فرصت کنیم

ممکن است مطلب بالعکس باشد
شاید کسی بگوید که اگر یک خانواده باشد
آن‌هم با آن ویژگی‌ها
اصلًا اعصاب نمی‌ماند که بخواهد در جهت قرار گیرد
شاید هم تکلیف باشد

این که تعدد زوجات داشته باشد که جامعه را در مسیر تغییر سبک زندگی هل دهد
این هم شاید موجه باشد

غرض این که اگر مشاور چنین فرموده‌اند
شاید چنین نظری داشته‌اند
نشود قصه آن آدمی که زمین خورد
ناچار تا خانه سینه‌خیز رفت
که بلند نشود و رسوای عالم نگردد

راستش من یکبار امتحان کردم
زن اول که داشتم
زن دومی را آوردم
با همه هم هماهنگ شده بود
به یکماه اما نکشید
عالم و آدم همدست شدند
که مرا له کنند
و من فرار کردم
مهریه زن دوم را که موقتاً موقت بود دادم
و خلاص
اگر چه به گمانم هزینه‌هایش بیشتر از آن‌چیزی بود که برآورد کرده بودم
خیلی از مشکلات بعدی را هم
شاید بتوان در آن اشتباه گذشته دید
در آن تجربه‌ای که «جريان خلاف جامعه» بود

اصلًا چرا نباید خلاف جريان جامعه حرکت کرد؟
ما می‌خواهیم
و می‌کنیم
خلاف جريان جامعه می‌رویم تا ببینیم چه کسی می‌خواهد نامربوط بگوید؟!
بله این هم می‌شود
اما نه برای ما
نه برای کسی که می‌خواهد خاص باشد

یک اشکالی که از دیرباز به ما می‌شده
این که چرا امام (ره) چنین نکرد؟!
چرا از امام نه نقلی از تعدد زوجات هست و نه متعه
من پاسخی یافتم
عرض می‌کنم تا نظر شما را بدانم

ما طلبه می‌شویم که مردم را هدایت کنیم
اصلًا اگر بحث هدایت نباشد

که طلبه شدن نمی خواهد
یک گوشه می نشستیم و کتاب های اسلامی و مذهبی می خواندیم
محضر چند تن از علماء هم می رفتیم
گلیم خودمان را که می توانستم از آب بکشیم
ولی ما به گلیم دیگران هم طمع کردیم
گفتیم حالا که فعل کشیدن مطلوبیت دارد
ما گلیم همه را بکشیم
همه نشد، هر چقدر که توانستیم
تا مقرّب تر شویم
و از جام بلا بیشتر سر بکشیم

طلبه آمده است تا از خواص باشد
طبق نظریه عوام و خواص
طلبه اگر از عوام باشد که طلبه نیست
آخوند نیست یعنی
روحانی نیست
یک آدم عادی است
چه فرقی می کند دکاندار باشی یا طلبه
اگر قرار نیست هادی باشی

هادی یعنی کسی که هدایت می کند
هدایت از مقولات متضایف است
اگر مستهدی نباشد
اگر کسی نخواهد هدایت شود
هدایتی صورت نمی پذیرد
هدایت، طرف دارد
طرفی که پذیرد این هدایت را
و گرنه امام اول شیعیان هم باشی
دست را هم حتی اگر خود پیامبر خدا (ص) در غدیر بالا برده باشد
مشتری نداشته باشد
خانه نشین می شوی

اعصار و زمانها متفاوتند
گاهی عصر معصوم (ع) است و مشتری اصلاً نیست
و گاهی عصر ماست و مشتری هست، اما مشروط است
مشتری های امروز مشتری هر کسی نیستند
هدایت، پذیرش می خواهد
پذیرش، اعتماد می خواهد
و اعتماد، اعتبار می طلبد
چرا؟!

عوام از خواص قرار است اطاعت کنند
حرفشنوی داشته باشند
مردم از کسی حرفشنوی دارند که به او اعتماد داشته باشند
اعتماد به چه؟

به این که نمی خواهد «زندگی آنها را بر هم بزند»
نمی خواهد «تمام اعتقادات آنان را فروپاشد»
نمی خواهد «تمام سنت‌های آنان را متوقف کند»
شاید در همین مسیر است
رواياتی که توصیه به پذیرش فرهنگ کرده‌اند
این که «نوروز» را اسلام پذیرفت
و در برابر ایستادگی نکرد
و بسیاری دیگر

جز آن‌چه که خلاف «واجبی» از واجبات الهی بود
یا ترویج «حرامی» از محرمات پروردگار

هدایت، پذیرش می‌طلبد
و پذیرش، اعتماد
و اعتماد از کجا می‌آید؟
از این که مردم‌دار باشی
و بین مردم عزیز
مردم تو را اسوه بدانند
و از رفتار تو احساس شرم نکنند
مذهبی‌ها رفتار تو را چوبی کنند بر سر غیرمذهبی‌ها
و غیرمذهبی‌ها شرم کنند و در برابر اخلاق نیکوی تو کم آورند
این جاست که دوست و دشمن تمجید تو می‌کنند
و در قلب همه جای باز می‌کنی
دشمن قادر به شماتت نیست
و دوست خجالت‌زده نمی‌شود
و این دقیقاً در جاییست که «عرف» پذیرفته شود
و مورد احترام واقع گردد

فراموش نکنیم که نمی‌شود واجبات را فدای مستحبات کرد
اگر پاره‌ای امور مستحب است
برای ما و برای مردم
اما اصل هدایت، واجب است
و در هر زمانی
این واجب اولویت دارد بر سایر مستحبات
بر سایر مباحثات
اگر خوردن غذا در خیابان
اگر با پای راست وارد شدن در مسجد...

مگر قرار نیست از خواص باشیم
اگر از خواص نباشیم که طلبه نیستیم
عوام می‌شویم
عین دکان داری که ازو پنیر می‌خریم
حالا باتقوا هم باشد
مردم که به راه او نمی‌روند
حتی اگر دوستش داشته باشند و تمجیدش کنند
دین‌شان را که از او نمی‌گیرند

مردم دین‌شان را از کسی می‌گیرند که خاص باشد
بهترین باشد
بین خودشان
هر چه بد می‌دانند در او نیابند
و هر چه خوب می‌بینند، او را معدن آن یابند
این می‌شود از خواص
و مردم او را اسوه قرار می‌دهند

حالا جهت ما کدام است؟
اگر جهت را این بگیریم
خیلی تغییرات را باید در زندگی لحاظ کنیم
در معاش‌مان
نمی‌شود که ما هم برویم شهریاری
و هزینه‌های سنگین، برای لحظاتی تفریح فرزندان‌مان
نمی‌شود که لباس ما بدون وصله باشد
می‌شود؟!

وقتی که مردم‌مان لباس با وصله پوشیده باشند
یا خودروی زیر پای مان سر از بقیه

غرض این‌که من این پاسخ را برای خود یافتم
این‌که بزرگان ما از خیلی رفتارها حذر کردند
خواستند تا خاص باشند
تا مردم را به فروتنی کشانند
در برابر اوج تواضع و پرهیزگاری خود
از مکروهات دوری کردند
و از هر خلاف عرفی که واجب نبود خود را باز داشتند
که مردم آن‌ها را بپذیرند
تا مردم اصلاح شوند
تا مردم دین‌شان را از آن‌ها بگیرند

به نظر می‌رسد هر کسی که در این امت به مرجعیت رسید

چهار ویژگی عمدۀ داشت
سه ویژگی در او برجسته‌تر بود
تقوای بالایی داشت
علم و دانایی فراوان
مردمدار بود و با مردم زندگی می‌کرد
مانند آن‌ها راه می‌رفت
با آن‌ها نشست و برخواست داشت
در خانه‌اش روضه می‌گرفت
مردم را به خانه‌اش راه می‌داد
زندگی شیخ علی صفایی را بخوانید
عجیب است از این آمیختگی اش با مردم
مراجع هم معمولاً این‌طورند
حداقل در ابتدای رسیدن به این موقعیت
بسیار با مردم
البته امروز این ویژگی‌ها به چهار رسیده
مرجع باید بصیرت سیاسی و اجتماعی هم داشته باشد

در هر صورت یک چیز مسلم است
برای برنامه‌ریزی، ما باید توجه به جهت حرکت خود داشته باشیم
و مقاطع حرکت‌مان در این جهت
نمی‌شود به سمت رشت حرکت کنیم و از قزوین رد نشویم
ما اگر بخواهیم روحانی شویم باید از خواص باشیم
برای از خواص اهل حق بودن
باید که رفتار خود را معتبر و موجّه نماییم
هر رفتار غیر موجهی ما را به جای قزوین به ساوه می‌برد
و بعید می‌دانم از آنجا بتوان به رشت رفت!

شرمنده از بابت زیاده عرضی
صفحه کلید لپتاپم هرز است که بسیار حرف می‌نویسد
این را به حساب هرزگی انگشتانم نگذارید
اگر پا از گلیم خویش فراتر نهادم و سروری را به کیش خویش پنداشتم.

یاعلی مدد

جهت؟ منظورتان را درک کردم ولی تجزیه تحلیلش بسیار دقیق و البته سخت بود.
دريافت: برای خاص بودن باید از رفتارهایی که یک خاص را در زمانه خود به عام شبیه میکند ولو خودش به ذاته
خاص است پرهیز شود. مثلا داشتم دو همسر یکی از آن موارد است /؟؟؟
سؤال؟؟؟ اگر دو طلاق در کارنامه زندگی من ثبت شود مرا برای همیشه از خاص بودن خارج نمیکند؟
آیا پیشینه به ظاهر بد داشتن افراد را در جلگه عوام قرار نمیدهد؟
با توجه به تجربه ای که شما داشتید و دقتی که دارید آیا با سابقه طلاق و زندگی با یک دختر کوچک بدون مادر

میتواند زمینه خاص بودن را از بین برد؟

نکته: در صورت جدایی همسر دوم زمینه ای برای ادامه زندگی اول باقی نمی ماند از جمله مشکلاتی که ایشان مرتب در تمکین و حتی رسیدگی های ساده ایجاد میکند و البته نزاع های اخیر که زمینه کدورت بسیاری را ایجاد کرده است.

بخش سخت پرسش شما همین است
تطبیق به مصداق

انطباق حکم بر موضوع
همان که سعی در فرار از آن داشته و دارم!

«کلی» سخن گفتن آسان است
حکم کلیات معمولاً روشن
این که باید الف ب باشد

اما وقتی در تعارض با جیم بودن ب قرار بگیرد
اگر مجبور باشیم بین الف و جیم یکی را برگزینیم
و ب ذاتاً ابا داشته باشد که هم الف باشد و جیم

و ما خود ب باشیم

دیگر سخت می شود انتخاب
اختیار همینش پیچیده است

و دار امتحان بودن دنیا هم همین است

همین گزینش ها

بین الف و جیم

بین جیم و دال

بین تمام انتخاب هایی که می توانیم داشته باشیم

اگر تصور کنیم یک روزی می رسد
که از شرّ این انتخاب های دشوار خلاصی می یابیم

زهی خیال باطل

خدما را در دنیا قرار داده است اصلاً برای همین

که این توانایی را بسنجد

و به بهترین انتخاب ها منزلت بدهد

و به انتخاب های بد ما را عقاب نماید

باز هم دارم می پیچانم

خودم هم می دانم

عمدیست

می خواهم از پاسخ دادن به پرسش شما طفره بروم
چرا؟!

زیرا پاسخ را نمی دانم

زیرا دانستن پاسخ مقدماتی دارد

ملزوماتی
که در اختیارم نیست
نخست که تجربه می خواهد
دیگر این که دانش می خواهد
و سوم
علاوه بر همه اینها
حجم زیادی اطلاعات می خواهد
آن حجم اطلاعاتی را که مشاور دریافت کرد
تا توانست پیشنهاد خود را تنظیم کند
من که این حجم را ندارم
مقدور هم نیست

برای رسیدن به یک تصمیم صحیح
یا بهترین تصمیم
باید همه حرفها را شنید
باید زوایای پنهان را پیدا کرد
باید دلیل حوادث را حدس زد
و با پرسش‌هایی به یقین مبدل ساخت
تازه همه این اطلاعات نیز متوقف بر دانش تحلیل آن است
باید جهت فرد را دید
باید موضوعاتی که در نظر دارد
باید علاقه و سلائق را سنجید
و مهم‌تر از همه
استعدادها را

ما انسان‌ها وقتی سنی ازمان می‌گذرد
وقتی عائله‌دار می‌شویم
دیگر نمی‌توانیم هر دانشی را به سادگی کسب نماییم
اصلاً بعضی کارها دیگر از ما نمی‌آید
برویم مثلاً کلاس برنامه‌نویسی کامپیوتر
یا فلان رشته فنی و حرفه‌ای
یا خیلی از کارهایی که دیگر مجالی برای آنها نداریم
و چه بسا ذهن‌مان دیگر یاری نکند

در مورد مسائل خانوادگی
بنده شخصاً معتقد‌نمایم
هیچ‌کس بهتر از خود شخص، فضا را نمی‌شناسد
طرف مقابل را نمی‌شناسد
وضعیت درگیری را هیچ‌کسی بهتر از طرفین دعوا نمی‌فهمند
دیگران هر چه بگویند استنتاج از گفته‌هاست

اما کسی که داخل مشکلات است
عمق فاجعه را درک می‌کند

من اما تنها تلاش کردم با گفتن یکسری کلیات
در اینمیل قبلی
با طرح مسائلی کلیشه‌ای
از ورود به مصدق و موضوع‌شناسی آن عبور کنم
تا در کاری که نمی‌توانم
و جهل به آن دارم
وارد نشده باشم

من فقط یک توصیه دارم
یک وعظ بیشتر ندارم
خیال نکنیم این مشکل تمام شد، مشکلات بعدی آسان است
زندگی سراسر مشکل است
زیرا سراسر امتحان است
و هیچ عاقلی امتحان دبیرستان را از بچه پنج ابتدایی نمی‌گیرد
زیرا قطعاً قبول نمی‌شود
امتحان اول دبستان را نیز از او نمی‌گیرند
زیرا حتماً قبول می‌شود
امتحان پنج ابتدایی را در حد پنج ابتدایی می‌گیرند
و امتحان دبیرستانی را در حد دبیرستان

این است که همه در «آستانه» هستند
همه ما در «آستانه» امتحان می‌دهیم
در آستانه طاقت‌مان
اگر امتحان دیگران را می‌بینید که آسان است
برای شماست
برای خودشان در «آستانه طاقت و بی‌طاقتی» شان است
همان‌طور که برای شما هست
همان‌طور که برای من هست
همان‌طور که رهبری و مراجع
در آستانه‌های بالاتر امتحان می‌شوند و رنج می‌کشند

ما همیشه درگیر «هزینه/فرصت» هستیم
و از دیگران فقط می‌توانیم اطلاعات بگیریم
دیگران فقط بانک‌های اطلاعاتی از تجربه و دانش‌اند
تازه اگر باشند
ولی در نهایت
ما خودمان تصمیم‌گیرنده‌ایم

تصمیم خود را به دیگران وانهیم

اگر تصمیمی را گرفته‌ایم
ناگزیریم پای تعهد خود بایستیم
ازدواج یک تعهد است
دعوا بیماری است

بیماری را باید درمان کرد
اگر لاعلاج هم باشد
یا صبر باید و یا طلاق
تصمیم با فرد مکلف است
او که تکلیف دارد تا «تصمیم» بگیرد.

اما در رابطه با گذشته
ما همیشه درگیر گذشته خود هستیم
رفتارهای ما از ما جدا نمی‌شوند
اشتباهات ما
همیشه همراه ما هستند

البته خداوند یاری می‌کند
و گاهی فراموشی را بر مردم هدیه می‌کند
تا گذشته یکدیگر را از خاطر ببرند
ولی طبیعی است که بعضی انتخاب‌های ما
بعضی آینده‌ها را از ما می‌گیرد
ما همیشه درگیر «هزینه/فرصت» هستیم
هر تصمیمی که بگیریم
چیزهایی را از ما می‌گیرد
اگر چه چیزهایی را هم می‌دهد
امروز ما نتیجه تصمیمات دیروز ماست
و آینده ما،

نتیجه تصمیمات امروز ما به اضافه تصمیمات دیروز ما
آینده را امروز نمی‌سازیم
بخشی از آینده را قبلاً ساخته‌ایم
آینده معلول هر دوست
هم کارهای امروز
و هم کارهای دیروز

اما از رحمت خداوند که نمی‌شود نامید شد
خداوند به ما کمک می‌کند
و اگر ما با خودمان کنار آمدیم
بر نفس که غلبه کردیم

محبت ما را در قلب دیگران می‌اندازد
 بخشی از خواص بودن به امداد الهی است
 که عوام را به سوی فرد خاصی سوق دهد
 بخشی هم به اراده ما
 به قول آقای خوشوقت (ره)
 همه مشکلات ما از ضعف ایمان است
 ایمان‌مان زیاد شود
 چالش‌های‌مان رفع می‌شود
 درگیری‌های بیرون ما
 از تردیدهایی که درون ماست سرچشمه می‌گیرد
 ما با خودمان حساب و کتاب روشنی نداریم
 و معلوم نیست چند چندیم
 این است که جامعه نیز با ما به تعارض می‌خورد

این‌ها همه حدیث نفس بود
 حالات درونی خود را بیان کرد
 آن‌چه از خود می‌بینم
 فقط برای این‌که ایمیل شما را بدون پاسخ نگذارم
 و گرنه از حرف‌های پراکنده حقیر
 آبی جوش نمی‌آید.

إن شاء الله خداوند من حيث لا يحتسب به شما ياري رساند
 و از بهترین مصب
 مصائب شما را برطرف کند

خانواده‌ی همسرم ایشان را طرد کردند مخصوصاً پدرشان. و می‌گویند هر دو
 خانم را طلاق بده تا از شر زن اول در امان باشی بعد از مدتها اگر خواستی همسر
 دوم (که من باشم) را عقد کن. من با همسرم مشکل جدی و حادی نداریم گاهی اختلاف و
 مشکلاتی پیش می‌آید و عادی و قابل حل است. خیلی به هم علاقه مندیم و کاملاً با
 هم رفیق هستیم.

حال نمی‌دانم چه کنم؟ تنها بی‌آبرویی‌ها و حانه نشینی بعد از آن همه
 فعالیت افسرده‌ام کرده. با همسرم نمی‌توانم راحت در خیابان قدم بزنم و زیر
 پوشیه مخفی شدم از ترس اینکه آشنازی‌مara ببینندو همسرم ایشان من را بشناسد و بی
 آبرویی راه بیاندازد. از لحاظ مالی نیز تحت فشار هستم چون همسرم طلب و وضعیت
 مالی او مشخص است که کفاف خرج دو زندگی را نمی‌دهد.
 رابطه‌ام با خانواده‌ام یک طرفه شده چون نوز رسمی سر زندگی نیامده‌ام و فقط
 ما به دیدن آن‌ها می‌رویم.

چه باید بکنم؟ اصرار کنم همسرش را طلاق دهد؟ خودم طلاق بگیرم؟ یا منتظر باشم
 روزی روزگاری شاید همسر اولش رفت که با وضعیت پیش آمده و بعد از گذشت ده سال
 از زندگی بعید است برود.

از این‌که بنده را شایسته طرح مشکل مزبور دانستید سپاسگزارم
و چنین حُسن‌ظنی داشتید
که بتوانم راهی نشان دهم و کمکی نمایم
ولی ...

عذر بنده را بپذیرید
حقیقتاً در زمینه مسائل ذکر شده تخصص ندارم
و ورود غیرمتخصص به مسأله تخصصی
برای ارائه مشاوره
امری ناروا و نادرست است
و مسئولیت شرعی دارد که حضرت‌تان بهتر می‌داند
اما از باب تجربه
این‌که دادگاه ویژه روحانیت را شناخته
و دیدم چطور این دادگاه توجه به «عُرف» دارد
زیرا بنای این دادگاه این است
که شأن روحانیت در جامعه حفظ شود
و این شأن را به مطابقت رفتار روحانی
با آن‌چه جامعه «می‌پسندند» معنا می‌نماید !
لذا فقط در حدّ بیان تجربه خود
مختصر توضیحی عرض می‌نمایم
امید که شما با توکل بر خداوند متعال
که همیشه «هست»
و همیشه «می‌بیند»
و همیشه «بهترین‌ها» را برای بنده‌هایش می‌خواهد
بتوانید تصمیمی درست
که برای دنیا و آخرت شما نیکو باشد اتخاذ نمایید .

تجربه ۱. دنیا می‌گذرد
با تمام تلخی‌ها
و حتی شیرینی‌هایش
بهترین‌های تاریخ رفتند
بدترین‌هایش رفتند
مات الناس حتى الانیاء
دنیایی که موقت است
یک شوخی بیشتر نیست
و ما الحياة الدنيا الا لعب و لهو
آمدہ‌ایم که امتحان بدھیم
نیامدہ‌ایم که لذت ببریم
خوش باشیم
راحت باشیم

قرار نیست به همه خوش بگذرد
اگر چنین قراری بود
اول به افضل انبیاء الهی
و سپس به اولاد عزیز و اهل بیت طاهرینش خوش می‌گذشت
که می‌دانید نگذشت

تجربه ۲. دنیا دار امتحان است
از امتحان یک خلاص شوید
امتحان دوم گریبان شما را می‌گیرد
و قطعاً امتحان بعدی
از قبلی دشوارتر است
امتحان درجه بالاتر را از آدمهای قوی‌تر می‌گیرند
هر که در این بزم مقرّب‌تر است، جام بلا بیشترش می‌دهند
افتخار انسان است
باعث شادی درونی
نفس انسان متلذّذ می‌گردد
وقتی سخت‌ترین امتحان‌های عصر را از او می‌گیرند
وقتی شما را زیر پا له می‌کنند
له کردنی که راه پس و پیش نمی‌گذارد
و غیر از خدا از هیچ بنده‌ای کاری ساخته نیست
در رفع آن بلای بزرگ
بدانید و آگاه باشید
شما را در درجه‌ای از صبر
و مقام رضا یافته‌اند
که شایسته امتحان دکترا باشید
نه چون نگارنده
در امتحان نهايی دستان جامانده !

تجربه ۳. بارها شاید پرسیده باشند
شنیده‌ام و شنیده‌اید شاید
چرا فلان بزرگ زن دوم نگرفت؟
چرا فلان بزرگ با زن بد ساخت؟
چرا فلان بزرگ زن بد خود را طلاق نداد و بر او صبر کرد؟
با این‌که می‌توانست
حلال هم بود
مباح مباح !
راز آن شاید در «آبرو» باشد
انسان‌های بزرگ به آبروهای بزرگ نیاز دارند
آن‌هايی که قرار است مقتا باشند
از یک منبری در مسجد یک محله کوچک گرفته

تا یک مرجع بزرگ
تا یک رهبر انقلاب
هر کدام الگو و راهبر بخشی از جامعه هستند
مردم «اعتماد» می‌خواهند
و اعتماد بر سیل عرف و آنچه پسند و ناپسندشان است
تعاریف می‌گردد
قطععاً جایی که واجب و حرام باشد
تکالیف قطعی الهی
عرف هیچ حرفی نباید برای گفتن داشته باشد
و مقتدا محلی از اعراب برای عرف قائل نیست
اما در مباحثات
حتی چه بسا مستحبات و مکروهات
باید نظر عرف را مقدم دارد
او که بناست راهبری بخشی از جامعه را بر عهده بگیرد
در قالب منبر
یا کرسی افتاء
این یعنی آنچه ناپسند عرف است پرهیز نماید
ازدواج موقت و دوم و طلاق و ...
همه این موارد

تجربه ۴. در بنبست‌های خانوادگی
تکروی مجاز نیست
راه به جایی نمی‌برد
انزوا می‌آفریند
بنبست را بسته‌تر می‌کند
و گریز را ناممکن‌تر
از قدرت خانواده‌ها باید بهره برد
و بهترین مدیر در خانواده
کسی که بهتر بتواند با همه بنشیند و صحبت کند
و نظرات و آراء را تجمیع نماید
مسئله خانوادگی را باید در خانواده حل کرد
خانواده ارتشیست از انسان‌های قدرتمند
همه خانواده‌ها
لابی باید نمود
تجربه می‌گوید اگر خانواده‌ها جلو بیافتدند
کارها آسان می‌شود
زن یا مرد بد هم در این میانه
منزوی شده و تسليم
وقتی حمایت‌ها از پشت‌شان خالی شود

و آبروی شان در خطر افتاد

و کوچکترین پشتوانه‌ها را هم از دست بدهند

اگر در مساله‌ای خانوادگی اسیر شدید

که به مدیریت فرد شما و فرد همسر قابل رفع نیست

مسئله را به خانواده‌ها بکشید

همه و همه

همه را درگیر کنید

اما تک‌تک

با مادر همسر اول صحبت کنید

با پدر او

با خویش و قوم صاحب‌نفوذ او

مطلوبیت خویش نشان دهید

رأفت و محبت و اعتماد جلب نمایید

تا بدانند چه انسانی هستید

و قصد و غرض عدوانی و ناروا ندارید

به سراغ پدر و مادر همسر خویش

تک به تک

یک به یک

رایزنی و نظرسنجی و بیان مشکلات

طلب حمایت و کمک از وضعیت پسر خودشان

هیچ‌گاه همه را به دور هم جمع نکنید و همه را رو به روی هم قرار ندهید

تا بر آتش کینه‌ها نیافرایید

اما با تک‌تک باید لابی کرد

تا عرف به میدان بیاید

اگر خانواده‌ها همه بپذیرند که طلاق اول لازم است

و یا سرکوب او

با هم اقدام خواهند نمود

و انسان از طغیان دست برخواهد داشت

اگر حامی نداشته باشد و تنها بی را با تمام وجود حس نماید

طغیان انسان از سر حس بی‌نیازی است

آن راه استغنی

که این بی‌نیازی را اطرافیان پدید می‌آورند

بند ناف این اقتدار را ببرید

فرعون هم باشد

حتی نمرود

به خاک مذلت می‌افتد و به تب راضی می‌شود که به مرگ نرسد !

تجربه ۵. زندگی پنهان زندگی نیست

جنگ است

در جنگ آرامش نیست
امنیت نیست
مدام اضطراب است
اضطرابی که پایان ندارد
پنهان بودن در مسائل خانوادگی
هرگز راه مناسبی برای رسیدن به آرامش نیست
حتی به عنوان یک راه موقت
ارتباطی که پنهان آغاز شود
با رسایی آشکار می‌شود
اما ارتباطی که از ابتدا آشکار باشد
ناگزیر است پیش از آغاز خود
همه مخالفت‌ها را ارزیابی کند
پاسخ دهد
راضی نماید
و به موافقت بدل کند
این موجب آرامش خانواده است
خانواده اگر لتسکنوا الیها باشد
اگر بنا باشد محل خلاصی از سختی‌های دنیای بیرون
گرفتاری‌ها و مشغله‌های اجتماعی
و خلاصی از استرس‌های محیط کار
باید که سکینه باشد
و برای این مطلب
چاره‌ای نیست جز رفتار آشکار
ادامه «پنهانی» هر لحظه‌اش خطاست
یک خطای بزرگ
بر خطای گذشته
و منجنيقی
کمانی
که هرچه زمان می‌گذرد بیشتر کشیده می‌شود
فرش فشرده می‌شود
و لحظه «آشکاری»
انفجار اجتماعی حاصله از آن دردناک‌تر و شدیدتر

غرض این‌که بنده دست خالی هستم
نه دانشی از بابت مدیریت خانه و خانواده
و نه علمی قلبی
از آن سخن که اهل دل دارند
که درون‌ها را بیینند و نسخه‌های مصیب به واقع ارائه نمایند
حقیر اما به جهت افتادن در چاه

چیزهایی از اندازه و ابعاد و جایگاه آن دریافته‌ام
 این تجربیات را از همین رو عرض کردم
 و از خداوند متعال
 حل مشکل شما را خواستارم
 و امیدوار به فضل الهی
 که این مختصر تجربه مفید افتاد
 و به کار شما بباید
 و مرا نیز در حل مشکلات شما نصیبی باشد
 از ثواب اخروی
 و آن‌چه که در قیامت کبری سخت بدان محتاجم
 التماس دعا

راهنمایی کنید بعداز طلاق چه باید بکنم؟
 خانواده مخالف طلاق هستند.

90 درصد از حمایت آن‌ها بی‌بهره می‌شون.
 باید از حقوق بگذرم و طلاق بگیرم، چون هم همسرم
 در وضعیتی نیستند که بخواهم طلب حق کنم،
 وهم تمامی شرایط را ازابتدا به من گفته بودند،
 و الان به دورازانصف است بخواهم بابت نوع طلاق گرفتن
 (ایشان را به دادگاه کشیدن) و
 طلب مهریه و ... آزاری به ایشان برسانم.
 اما مسئله این جاست که همسرم مرد بزرگوار، با اخلاق و با تقوی ایست،
 از جانب ایشان در حق ظلمی نشده،
 همه اش لطف بوده و عنایت و توجه.
 من نیز تمام تلاشم را کرده ام این گونه باشم.
 و بارها از ایشان شنیده ام که از حقیر رضایت دارند.
 الان با این که شرایط برایم تشریح شده بوده،
 طلاق خواستن ظلم به ایشان نمی‌شود؟

ایشان سرازدواج با حقیر متحمل سختی‌های زیادی از قبیل مالی، آبرویی، خانوادگی و ... شده‌اند.
 خودستایی نیست به چادرم قسم اما،
 غیر از آرامش برایشان چیزی نداشتمن.

حال خودخواهی نیست که وقتی نمی‌توانم این شرایط را تحمل کنم ایشان را از آرامش محروم کنم؟
 از طرفی من ظرفیت این را دارم که شیعه‌ی امیر المؤمنین (علیه السلام) و محب اهل بیت (علیهم السلام) و نیرو و سر باز
 برای امام زمان (عجل الله تعالی) به دنیا بیاورم. اما با ادامه دادن این زندگی باید از این نعمت الهی صرف نظر کنم.
 شرایط سختی با دست خودم رقم زدم که ایشان نیز
 درگیر آن شده‌اند. چه باید بکنم تا بتوانم مثل الگوهای الهی
 از پس این امتحان الهی بر بیایم؟
 چه باید بکنم؟

«چه باید بکنم؟»

پرسش بسیار مهمی است
این پرسش همه آدمهای روی کره زمین است
در همه مراحل زندگی شان
از کودکی با همین پرسش مواجه هستند
تا بزرگ شوند
نوجوانی
جوانی

حتی تا وقتی که پیر می‌شوند
با هر مسأله و مشکلی که مواجه گردند
از خود می‌پرسند: «چه باید بکنم؟»
من جواب این سؤال شما را نمی‌دانم
یعنی قطعاً می‌دانم که نمی‌توانم به شما پاسخ دهم
که چه باید بکنید

اما می‌توانم درباره این پرسش توضیحاتی عرض نمایم
از منظر فلسفی
از نگاه به انسان
از همان زاویه‌ای که پیش از این اشارتی بدان رفت
دنیا دار امتحان است یعنی چه؟!

یعنی انسان پیوسته و مداوم
هر روز و هر ساعت
روبه روی گزینه‌هایی قرار می‌گیرد
که باید بین آنها برگزیند
باید یکی و فقط یکی را
از میان تمام افعالی که می‌تواند انجام دهد
فقط یک گزینه

آن را که شایسته‌تر تشخیص می‌دهد
همان را به انجام برساند
امتحان کجاست؟!

امتحان در انجام فعل است؟!
پس چرا به «نیت خیر» هم ثواب می‌دهند؟!

امتحان در انتخاب است
امتحان در گرینش میان راههای است
امتحان در حقیقت، رسیدن به پاسخ همین سؤال است
سؤالی که شما پرسیدید: «چه باید بکنم؟»

[ادامه دارد]

بعضی آدمها اهل استخاره‌اند

تا قرار می‌شود میان دو راه یکی را انتخاب کنند
فوری دست به تسبیح
یا قرآن

این‌ها اصلاً انتخاب ندارند
انگار اختیار هم ندارند
بعضی آدم‌ها هم مشاور را با تصمیم‌گیر اشتباه گرفته
تلفن در دست مدام

«امروز فلان مسجد بروم یا نروم؟ در منبر چه بگویم یا چه نگویم؟»

این‌ها نیز انتخاب نمی‌کنند

اختیار خود را به دست فردی دیگر سپرده
بالکل از عرصه انسانیت خلاص شده‌اند
زیرا انسان به اختیارش از فرشتگان متمایز شده
و توانایی برتر شدن یافته است

مشاور راه‌ها را نشان می‌دهد
نقاط پنهان و تاریک را روشن می‌کند
اما تصمیم را فرد باید بگیرد

زیرا به همین تصمیم است که بهشت و جهنم را توزیع می‌کنند
آیه مشاوره در قرآن نیز

در انتهای حضرت رسول (ص) را امر می‌کند
که خود بنفسه تصمیم بگیرد
و با توکل به خدا به آن عمل نماید
نخستین چیزی که انسان مؤمن باید فرا بگیرد
از دار امتحان بودن دنیا

همین است

مسئولیت پذیری
پذیرش مسئولیت اعمال خویش
انتخاب‌های خود

مسئولیت داشتن اختیار در انجام افعالش
من پاسخ سؤال شما را نمی‌دانم
اگر بخواهم بفهمم

باید ساعتها با همسر شما هم‌سخن شوم
مشکلات خانواده ایشان را بشنو
مشکلات زن اول را به دقت تحلیل کنم

اصلاً از ابتدا گام به گام زندگی ایشان را بررسی نمایم
اصلاً باید جایگاه انسان‌ها عوض شود
اصلاً چگونه یک انسان دیگر می‌تواند بگوید من چه کنم یا نکنم؟

او که جای من نیست
او که همه آن‌چه من دیده و شنیده‌ام نشنیده و ندیده است !
او که احساس مرا درک نمی‌کند

او که عاشق چیزهایی که من هستم نیست
او که ...

این تجربه بنده است
هیچ فردی نمی‌تواند به جای انسان تصمیم بگیرد
و بگویید: بکن یا نکن !
برو یا نرو !
طلاق بگیر یا نگیر !
نه تنها نمی‌تواند
که حق آن را هم ندارد
وقتی حسّ مرا ندارد
وقتی درک مرا از فرد مقابل ندارد
وقتی آن لحظاتی که من لمس کرده‌ام لمس نکرده است
حتی اگر بهترین مشاور دنیا باشد
خداده انسان اختیار نداد
که انسان به اختیار خود آن را به دیگری واگذارد !
خداده انسان اختیار داد
تا انسان آن را گرامی داشته
به کار بگیرد
انسان باید اختیار کند
باید تصمیم بگیرد
البته با فکر کردن
با مشورت کردن
با مطالعه کردن موضوع
و استفاده از تجربیات دیگران
اما ...
انسان مختار باید اختیار خود را به غیر واگذارد

می‌دانم مطالبی که گفتم به موضوع پرسش شما ربطی ندارد
می‌دانم که نتوانستم جوابی برای سؤال شما ارائه نمایم
راستش جوابی هم نداشتم
ولی غرض این بود که توجه شما را به نکته‌ای جلب نمایم
امتحان شما دقیقاً همین است
دقیقاً آمده‌اید در دنیا که همین تصمیم را بگیرید
خود شما تصمیم بگیرید
قرار است از روی همین تصمیم، نامه اعمال شما را تنظیم کنند
درجه و مرتبه شما را در بهشت
قرار است به همین تصمیم امتحان بعدی شما تعیین شود
که آیا برای کارشناسی امتحان دهید
یا کاردانی ...

این امتحان شماست
و شما باید پاسخ آن را بباید
با تمام عشق، عقل و ایمان تان !

راستی
خدابه مؤمن‌هایی که تصرّع داشته باشند
و شبها را با او خلوت نمایند
و از او پنهانی یاری طلبند
التماس کنند
و اعتراف نمایند که جز او رهنمایی ندارند
ظلمتُ نفسی بگویند
و خُرد شدن خود در فشار مشکلات دنیا را به رخ او بکشند
تقلّب هم می‌رساند
از آن الهام‌هایی که به بعضی انسان‌ها در طول تاریخ داشته
با این‌که پیامبر و رسول هم نبوده‌اند
مثلاً به مادر موسی !
موفق باشد

